

Přílohy

1. Text informovaného souhlasu

Informovaný souhlas s uskutečněním rozhovoru

1. Úvod

Jmenuji se Zuzana Andreska a pod vedením Mgr. Tomáše Friedela Ph.D (Katedra politologie a sociologie) pracuji na diplomové práci na téma: Řešení genderově podmíněného násilí na univerzitách: příklad Právnické fakulty Univerzity Karlovy.

Zároveň působím jako výzkumnice v Národním kontaktním centru – gender a věda Sociologického ústavu Akademie věd ČR, kde v rámci projektu UniSAFE, financovaného Evropskou komisí v rámci rámcového programu Horizont 2020, realizuji kvalitativní výzkum, jehož cílem je nabídnout řešení genderově podmíněného násilí v univerzitním prostředí.

Výzkum bude realizován metodou případové studie, a to kombinací obsahové analýzy dokumentů a polostrukturovanými rozhovory. Obracím se na vás, abych vás pozvala k účasti na rozhovoru, jehož předmětem bude řešení genderově podmíněného násilí na Právnické fakultě.

2. Účel výzkumu

Cílem práce je:

1. porozumět procesu hledání řešení genderově podmíněného násilí na Právnické fakultě a jeho výstupů
2. kategorizovat tyto výstupy (navrhovaných řešení) pomocí teoretického modelu 7P, který staví na modelu 4P Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí (prevence, ochrana, stíhání a politiky)
3. identifikace příp. mezer v navrhovaných řešeních z perspektivy 7P
4. identifikace příležitostí, či naopak bariér přijetí těchto řešení.

3. Účast na výzkumu a ochrana údajů

Pokud souhlasíte s účastí, znamená to, že se zúčastníte jednoho rozhovoru, který bude trvat přibližně jednu hodinu. Rozhovor může být veden osobně nebo online, na místě, které si vyberete. Rozhovor bude za předpokladu vašeho souhlasu zvukově zaznamenán, přepsán a pseudonymizován. Je zaručeno, že všechny zprávy a vědecké výstupy související s tímto

projektem nebudou obsahovat žádné identifikovatelné údaje. K audiozáznamu, a tedy neanonymizovaným údajům, i přepisu budu mít přístup pouze já. Zvukový záznam bude nejpozději na konci realizace výzkumu zničen.

Zpracování osobních údajů v rámci tohoto výzkumu je realizováno pouze pro účely vědeckého výzkumu. Všechny shromážděné osobní údaje budou uchovávány v bezpečí a žádné osobní údaje nebudou uchovávány déle, než je nezbytné pro účely, pro které byly shromážděny.

V případě dotazů týkajících se tohoto výzkumu se můžete obrátit přímo na mě na emailové adrese zuzana.andreska@gmail.com nebo na vedoucího této práce Mgr. Tomáše Friedela Ph.D na emailové adrese friedel@prf.cuni.cz.

4. Prohlášení účastníka/účastnice

Svým podpisem zde prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výše uvedeným a dobrovolně souhlasím s rozhovorem pro účely tohoto výzkumu.

Jméno účastníka/účastnice výzkumu:

Podpis:

Jméno autorky výzkumu: Zuzana Andreska

Podpis:

Datum:

2. Email děkana z 31. 5. 2021

Informace k současné situaci

sekretariat@prf.cuni.cz <sekretariat@prf.cuni.cz>

31. května 2021 v
20:06

Vážené členky a vážení členové akademické obce,

obracím se na Vás v návaznosti na články v médiích, kde se objevovala i naše fakulta. Jednalo se zejména o neakceptovatelné jednání, které je připisováno jednomu (dnes již bývalému) poslanci, který je ale zároveň i naším absolventem. Článek, který téma přinesl, je zde <https://a2larm.cz/2021/05/chovani-dominika-feriho-je-verejne-tajemstvi-zeny-popsaly-traumatizujici-zkusenosti-s-mladym-politikem/> (jde o článek Deníku N a A2larm).

K věci jsem vydal i jménem vedení vyjádření, které najdete na stránkách fakulty (zde <https://www.prf.cuni.cz/aktuality/stanovisko-dekana-k-informacim-o-chovani-byvaleho-studenta-dominika-feriho>).

Většina věcí, které se probíraly, nemají přímou vazbu na fakultu, a v obecné rovině fakulta ani nemá disciplinární pravomoc vůči bývalým studentům. Přesto tato záležitost ukázala, že je potřeba posílit systémové nástroje, které mají podobným problémům předcházet. Vidím potřebu přiblížit univerzitní mechanismus, který je v takových situacích k dispozici (<https://cuni.cz/UK-10836.html>), a posílit jej.

Proto v příštích dnech posílíme osvětu o již existujících mechanismech a, jak jsem ve výše zmíněném vyjádření přislíbil, do září přidáme i komplexnější návrh postupů na fakultní úrovni. Na něm již nyní pracujeme. Zde by mělo mít své místo zasílání podnětů či ombudsman/ka. Přidání fakultních nástrojů je zamýšleno především jako podání fakultní pomocné ruky, která poskytuje radu, nasměrování či krizovou intervenci. A byť bude jistě možné zahájit v závažných neanonymních případech disciplinární řízení, nebude se samozřejmě jednat o nějaký speciální vyšetřovací mechanismus. Pokud byste chtěli na

přípravě systémových nástrojů spolupracovat, prosím, napište mi.

Zároveň Vás v reakci na probíhající diskuse poprosím o vyplnění anonymního dotazníku, který naleznete zde: <https://forms.office.com/r/zzzLtUAt9z> . Ten je určen pro ty z Vás, kdo mají zkušenosti s nevhodným chováním na půdě fakulty či na akcích spojených s fakultou a který poslouží ke zmapování situace. Dotazník cílí nejen na obtěžování se sexuálním podtextem, ale také například na zneužívání mocenské pozice zakládající ponižující či urážlivé situace. Vedení fakulty je odhodláno učinit všechny kroky k tomu, aby se na fakultě podpořilo prostředí vzájemné ohleduplnosti, slušnosti, respektu a kolegiality, v němž nikdo nezneužívá svého postavení.

Věřím, že tato opatření přispějí k tomu, aby byla naše fakulta prostředím, jaké jsme napsali do návrhu strategického plánu: férovým, otevřeným, přátelským, založeným na respektu a spolupráci.

S pozdravem

Jan Kuklík, děkan

Tento email v SIS / This message in SIS:

https://is.cuni.cz/studium/omne/index.php?do=email&doe=email_detail&mail_id=67226412

3. Email děkana z 13. 12. 2021

Sdělení děkana

webmaster@prf.cuni.cz <webmaster@prf.cuni.cz> 14. prosince 2021 v 11:00

Vážené studentky, vážení studenti,

níže bych Vám rád zaslal krátké vyhodnocení dotazníku, kterým vedení PF UK v červnu 2021 zjišťovalo zkušenosti s chováním, které respondenti považují za nevhodné či obtěžující. Chtěli jsme zjistit, jaké mají studenti a studentky a zaměstnanci a zaměstnankyně fakulty zkušenosti s nevhodným či obtěžujícím jednáním na fakultě či na akcích spojených s fakultou. V dotazníku jsme získali více než 200 odpovědí, polovina z nich zmiňovala zkušenosti s takovým jednáním. Dotazník byl anonymní, a posloužil proto především k adekvátnímu nastavení připravovaného souboru opatření, která mají nevhodnému jednání zamezit.

Ptali jsme se, zda respondenti podobné chování zažili, a o jaké chování se jednalo. Zajímalo nás nejen obtěžování se sexuálním podtextem, ale jakékoli nevhodné či obtěžující chování například zneužívání mocenské pozice zakládající ponižující či urážlivé situace; respondenti mohli sami napsat, jaké situace pod těmito pojmy vnímají. Důležitým zjištěním bylo, že velká většina situací probíhá zcela v pořádku. Problematické body se ale objevily. Nejčastějším popisovaným problémem byly nevhodné poznámky s genderovým podtextem a arogantní chování zkoušejících při zkoušce. I když se jednalo o relativně malé množství případů z velkého množství situací, kde se dostávají do kontaktu vyučující se studenty a studentkami, či obecně členové a členky akademické obce na obou stranách, stále to byl největší počet shodně definovaného nevhodného chování. Samostatným bodem byly opakované zmínky o seznamovacím kursu a velmi nevhodně formulovaném úkolu souvisejícím se svlékáním na stanovišti v rámci bojové hry. V odpovědích byly také zmínky o šikaně, obtěžování či nevhodné komunikaci mezi studenty a studentkami. Ani tu nelze tolerovat, a to ani v online prostoru.

Z dotazníku je zřejmé, že se vztahům mezi členy a členkami akademické obce musíme věnovat. Na PF UK chceme vytvářet prostředí vzájemné ohleduplnosti, slušnosti, respektu a koležičtosti, v němž nikdo nezneužívá svého postavení. Pohovořil jsem s několika vyučujícími, kteří byli zmiňováni opakovaně, abych je upozornil na to, že jejich vystupování může být vnímáno

negativně, a vyslechl si také jejich pohled na věc. V případě potřeby jsem pak přijal opatření, aby se situace neopakovala. V případě úkolu u bojové hry jsem učinil opatření, aby se podobné jednání už neopakovalo, jasné informace byly sděleny všem, kdo fakultní a spolkové seznamovací kurzy pořádají. Za dobrý výsledek považuji, že jsme pokročili v přípravě komplexního systému, který zamezí podobnému jednání v budoucnu. Nejde jen o zřízení institutu ombudsmana, kde je potřeba jej provázat se stávajícím a plánovaným systémem v rámci univerzity i s dalšími orgány fakulty, ale také o zřízení platformy, skrze kterou bude možné adresovat podněty více osobám, o podanou pomocnou ruku pro všechny, kdo mají s daným jednáním zkušenosti, a především o vzdělávání a prevenci. Práci na tomto komplexním systému se věnujeme již od června. Kolegium děkana 10. 6. 2021 projednalo návrh možných opatření, věnoval se jim i Akademický senát PF UK a většina z tam zmiňovaných opatření již byla nebo je realizována (pro informaci přehled učiněných kroků příkládám).

A dovoluji mi obrátit se ještě zvlášť na ty z Vás, kdo jste napsali o svých zkušenosti. Velmi si toho vážím. Rádi Vám odpovíme na otázky o chystaných krocích podrobněji. Když budete chtít, ozvěte se dr. Honuskové (honuskov@prf.cuni.cz), a přijďte si s námi popovídat o tom, zda plánovaný mechanismus reaguje i na to, co jste napsali Vy. Víím, že jste psali do dotazníku anonymně. To zároveň znamená, že Vás nemohu oslovit přímo. Proto nabízím alespoň tuto cestu.

O plánovaném mechanismu ale budeme samozřejmě rádi diskutovat se všemi, koho toto téma více zajímá, rádi Vám povíme o chystaných krocích. Informace je možné nalézt v zápisech z Kolegia děkana a z Akademického senátu, souhrn bude v nejbližší době i v podsekcí na našich webových stránkách, a také jsme jej zaslali v příloze tohoto emailu. Budeme ale rádi, když se nám ozve i Vy ostatní, pokud budete mít o další informace zájem, a my připravíme setkání, kde si budeme moci více popovídat.

S přáním klidných dní,

prof. JUDr. Jan Kuklík, DrSc.
děkan

V Praze dne 13. 12. 2021

Tento email v SIS / This message in SIS:

https://is.cuni.cz/studium/omne/index.php?do=email&doe=email_detail&mail_id=71568743

Shrnutí učiněných kroků ve věci systémových opatření k 13. 12. 2021 – pracovní (podkladový) materiál

29. 5. pověření dr. Honuskové přípravou systémových opatření avizovaných na Kolegiu děkana (*zejm. zřízení ombudsmana, návrh postupů, jak řešit případy nevhodného chování*) včetně uspořádání kulatého stolu k problematice nevhodného chování se sexuálním podtextem a dalším souvisejícím otázkám“. Děkan se zavázal **předložit v září návrh systémových opatření akademickému senátu.**

29.-30.5. vytvoření dotazníku ke zjištění toho, jak vypadá situace v oblasti nevhodného chování na fakultě. Pro respondenty byl otevřen dne 31. 5.

10.6. Kolegium děkana schválilo návrh systémových opatření vytvořených dr. Honuskovou (příloha zápisu KD).

15.6. kulatý stůl s externími odborníky (zástupkyně V jednom kole, Konsent, Ženy v právu, In Iustitia), první reflexe navržených systémových opatření.

24. 6. představení návrhu systémových opatření akademickému senátu.

V průběhu letních měsíců zpracování dat z dotazníku, po debatách na zářijových zasedáních Kolegia děkana byl materiál dne 7. 10. schválen. Po vyhodnocení dotazníku proběhla druhá reflexe navržených systémových opatření.

V průběhu letních měsíců dále dojednáno a realizováno: informování organizátorů fakultních a spolkových seznamovacích kursů, zajištění průběhu, studium materiálů, jednání s možnými ombudsmany a ombudsmankami.

7. 10. představení **vyhodnocení dotazníku Akademickému senátu PF UK**, diskuse o pojetí funkce ombudsmana.

3. 11. představení platformem pro správu podnětů za účasti senátorů a senátorek.

(v listopadu neproběhlo standardní zasedání AS, pouze volební)

9.12. výběr platformy pro správu podnětů.

Průběžně: komunikace s desítkami osob uvnitř i vně fakulty, podnětná byla též komunikace s ombudsmankou FAMU, zástupci platform pro správu podnětů, externími odborníky a pracovníky rektorátu UK. Formulace vyjádření do médií či komunikace s médii. Studium materiálů.

Níže je uveden původní návrh systémových opatření s vyznačením toho, co je již hotové.

Mechanismus PF UK (původní návrh s informacemi k 13. 12. 2021)

naváže na univerzitní. Buď tak, že se s nimi rovnou prováže, anebo bude někde třeba je přiblížit, a budou i na úrovni fakultní. Jedná se o **systémová opatření**, ne jednu či dvě věci.

Komu je určen: všem, tedy i doktorandům i vyučujícím i dalším pracovníkům.

Věcný rozsah:

- a) sexuální a genderově podmíněné obtěžování a násilí (návaznost na univerzitní mechanismus),
- b) závažná porušení etického kodexu a další nevhodné chování (nevhodné narážky z důvodu rasy, genderu apod.) týkající se studentů, doktorandů i vyučujících.

Jde primárně o situace, když se tyto věci objeví ve vztahu s mocenským prvkem, případně tam, kde hraje fakulta alespoň nějakou roli. Pomocnou ruku ve smyslu nasměrování ale nabídneme všem, kdo jsou členové akademické obce.

Jde o **předcházení i řešení**.

Nejbližší kroky:

1. **popsání toho, co je nyní** (univerzitní mechanismus nahlašování nežádoucího jednání, univerzitní poradenství, etická komise, disciplinární řízení na PF UK, policie...) – téměř hotovo
2. **zjištění situace** na PF UK, včetně toho, co je vnímáno jako nežádoucí (anonymní dotazník) – zajištěno, zpracováno, projednáno
3. zjištění **inspirace**: 1. v zahraničí, 2. v ČR (výzkum), 3. setkání s externími odborníky (kulatý stůl 15. 6.) – hotovo

4. **nastavení systémových opatření** na PF UK (k funkčnímu nastavení bylo nutné zajistit věci uvedené výše):

a. informovanost

i. plakáty/webové stránky/FB návod, jak postupovat a na koho se obrátit – zde je nutno určit, jak bude vypadat mechanismus (tj. mechanismus pro podněty, ombudsman), aby mohl být popsán pro web atd.

ii. informování na seznamovacích kursech – hotovo, nutno naplánovat vhodný formát pro další roky

b. návrh materiálu ke konkretizaci etického kodexu a vymezení nevhodného chování (**návrh mantinelů k diskusi**) – zatím nepřipraveno, nezdá se to nyní jako vhodné opatření, resp. nikoli v tom původním plánovaném pojetí

c. **pravidelné zjišťování informací** – z dotazníku je zřejmé, že bude opakované zjišťování situace vhodné – provázáno se systémem podnětů (platforma)

d. **ombudsman/ka** (ukotvení ve fakultní struktuře, promyšlení vztahu k jiným orgánům, zajistit důvěru), nutno navázat na vznikající strukturu na RUK, koncepčně připravit a projednat na Kolegiu děkana a Akademickém senátu – projednáváno, diskuse zatím nevedla k rozhodnutí

e. podávání **podnětů** mailem/ schránka/ software, provázání s univerzitním mechanismem – v návaznosti na dotazník, zahraniční inspirace, diskusi s odborníky a informování se o možnostech, které současné online systémy skýtají, se to jeví jako žádoucí a důležitá věc, možná nejdůležitější ze všech kroků. Připraveno k rozhodnutí (platforma). Z dotazníku vyplývá nutnost rozpracovat systém „red flags“, nemožnosti potkat osobu u zkoušky atd., rozpracováno.

f. **podaná ruka** (rozcestník „co dělat, když“) i pro případy, které nejsou spojeny s fakultou jinak než tím, že jde o naše zaměstnance/studenty. V návaznosti na dotazník se jeví jako důležité opatření. Vytipovány externí subjekty, otázka financování.

g. **vzdělávání** jako jedna z činností ombudsmana/ky.

5. **rozšířit pravidla pro spolky** + debatovat o porozumění pravidlům – v pravidlech již nyní řada věcí obsažena, při každoročních jednáních se spolky bude akcentováno (děkan zajistil pro rok 2021), dále byly v průběhu léta spolky písemně informovány ve věci seznamovacích kursů.

4. Email děkana z 16. 2. 2022

děkanawebmaster@prf.cuni.cz <webmaster@prf.cuni.cz> 16. února 2022 v 11:03

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

dovoluji si Vás oslovit se začátkem letního semestru 2022. Vítám Vás v něm a přeji nám, aby byl tento semestr co nejvíce podobný těm z doby předcovidové.

Dále bych Vám rád oznámil, že Právnická fakulta UK vyhláší výběrové řízení na ombudsmana tak, jak v květnu 2021 slíbil tehdejší děkan prof. Kuklík, a zároveň spouští platformu pro podávání podnětů jako předstupeň zřízení této pozice. Plně sdílím závazek prof. Kuklíka vytvořit funkční systém, který zajistí udržení korektního a respektujícího prostředí pro všechny na fakultě, a jsem rád, že se podařilo postoupit dále.

V obou věcech jde o součást širších aktivit, které se týkají podpory vyučujících, studujících a zaměstnanců fakulty. Jedná se o oblast, kterou velmi podporuji a budeme se jí v kolegiu děkana v příštích měsících dále věnovat. Více informací k tomuto tématu naleznete na internetové stránce věnované podpoře a pomoci (<https://www.prf.cuni.cz/podpora-zamestnancu-a-studentu>). Zmíněná platforma pro podávání podnětů je pak k dispozici na webové stránce <https://www.upozorneni.nntb.cz/cs/>. Pokud byste chtěli podat podnět, heslo (“přístupový kód”) pro vstup na platformu je PFombudsman. Více informací k jejímu fungování naleznete na výše zmíněné internetové stránce.

Přeji Vám úspěšný letní semestr

Radim Boháč

Tento email v SIS / This message in SIS:

https://is.cuni.cz/studium/omne/index.php?do=email&doe=email_detail&mail_id=73478732

5. Otevřený dopis

Katedra právních dějin Právnické fakulty Univerzity Karlovy

Akademický senát Právnické fakulty Univerzity Karlovy

Za fakultu rovnější: Otevřený dopis ve věci zastoupení kvalifikovaných odbornic a odborníků na Mezinárodní konferenci „Proměny právního postavení ženy v průběhu historie”

Vážené členky a členové Katedry právních dějin, akademický senáte, vážené senátorky, vážení senátoři,

my, studenti*ky PF UK, absolventi*ky a podporovatelé*ky, se na Vás obracíme ve věci zastoupení kvalifikovaných odborníků a odbornic na Mezinárodní konferenci „Proměny právního postavení ženy v průběhu historie”. S vědomím, že postavení žen je rezonujícím tématem jak ve společnosti, tak na fakultě, bychom společně chtěli*y obdobné budoucí konference zlepšit.

Ve dnech 1. – 2. 12. 2021 proběhla na Právnické fakultě Univerzity Karlovy konference nazvaná Proměny právního postavení ženy v průběhu historie. Úvodní příspěvek nazvaný Klady a zápory ženské emancipace prezentovala JUDr. Daniela Kovářová. Prezentace paní doktorky se opírala pouze o nepodložené domněnky, postrádala akademickou úroveň a strukturu¹, zato obsahovala nemálo genderových stereotypů². Příspěvek proto považujeme za naprosto nevhodný a nedůstojný akademické půdy. V rámci svých minulých veřejných vystoupení JUDr. Kovářová také bagatelizovala problémy obětí sexuálního obtěžování (viz např. *Výzva: Muži mě obtěžují celý život a doufám, že budou dál. Exministryně spravedlnosti kritizuje kampaň #MeToo*³ nebo *Muži, ženy a dívčí války*. Kauza Feri otevřela řadu mužsko-ženských debat, v nichž se zapomíná na staré dobré pravdy a postupy, vyzkoušené mnoha generacemi lidstva⁴), což je na půdě naší školy – vzhledem

¹ Například zcela nepodložená věta o pozitivní diskriminaci v Istanbulské úmluvě, která nesouvisela s přednášeným tématem, nebo označování neochoty mužů uzavírat sňatek jako následek feminismu

² Například že péče o děti by měla být na ženách

³ <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/muzi-me-obtezujici-cely-zivot-a-doufam-ze-budou-dal-exministrynie-spravedlnosti-kritizuje-kampan-metoo-40009>

⁴ <https://danielakovarova.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=772448>: “Ženy a muži si nejsou rovni. Že nesouhlasíte?”
Chcete mi před nosem mávat Listinou základních práv a svobod a dokazovat rovnost pohlavím před zákonem?

k nedávným okolnostem – velmi živé téma. Obraz Právnické fakulty jak v České republice, tak v zahraničí, je pro nás důležitý. Stejně tak jsme přesvědčeny^{*i}, že instituce by měla vytvářet prostředí, které citlivě vnímá životní situace všech studentů a studentek. Z těchto důvodů máme za to, že zařazení takovéto přednášky, navíc jako úvodní, není jen nešťastné, ale také poškozující jméno fakulty a vysílající minimálně nevlídný signál směrem ke studentstvu.

Obecně vnímáme poměrové zastoupení žen a mužů na konferenci (která se rovného postavení žen v právu přímo týká) kladně (14:10 ve prospěch žen). Vážíme si také Katedry právních dějin za organizaci konference na toto téma. Volba úvodního příspěvku však ukázala, že přestože se problematice genderového pohledu na právo, včetně jeho historických souvislostí, řada právníků^{*ček} věnuje (velká část dokonce z naší fakulty), viz například nedávno vydaný sborník Mužské právo. Jsou právní pravidla neutrální? editorek Kateřiny Šimáčkové, Pavly Špondrové a Barbary Havelkové (Wolters Kluwer, 2020), je dáván prostor lidem, kteří ve výsledku mnoho posluchačů^{*ek} odradí od zbytku konference. Pro pořádající tedy nemusel být problém k danému tématu oslovit někoho, kdo se mu odborně věnuje, publikuje v něm, a to bez stereotypů a zlehčování genderově podmíněného a sexualizovaného násilí. Konferenci, která se prezentuje jako mezinárodní, a tedy řešící i jiný, než český kontext, vnímáme jako nedostatečnou rovněž z hlediska prezentovaných témat. Společnost nebyla a není homogenní, proto nerozumíme, proč se alespoň jeden z příspěvků nezabýval některou z oblastí rasových, etnických menšin, lidí minoritní sexuální orientace, zdravotně tělesně postižených či otázkami ženské chudoby a podhodnocení péče.

Domníváme se, že výše uvedené nedostatky týkající se konference mohou být odrazem strukturálních problémů fakulty v oblasti genderové rovnosti. Nelze si například nevšimnout minimálního podílu přednášejících a zkoušejících žen u předmětů zaštiťovaných Katedrou právních dějin, která byla současně pořadatelem celé konference. Rovněž nedávná diskuze, která na fakultě během letošního roku proběhla o tématu sexuálního obtěžování svědčí o jistých deficitech fakulty v této oblasti. Jedním z příkladů problematiky je nedostatek mechanismů usnadňujících studentstvu, které bylo ponižováno během zkoušky či zažilo na škole nevhodné chování, se ozvat. Jsme přesvědčeni^{*y}, že na odstraňování institucionální nerovnosti by měly orgány fakulty i nadále pracovat a to jak děkan a vedení, tak i akademický senát. Orgánům chceme

Inu, zákony si schovejte k soudu a do diplomových prací, protože právo je jen teorie, zatímco skutečný život probíhá podle docela jiných pravidel.”

zároveň poděkovat za vznášení těchto témat například během diskuze kandidátů na děkana. V rámci systémového řešení bychom mohli* – jako fakulta - uspořádat genderový audit (např. od NKC - gender a věda), sepsat genderový akční plán⁵ (např. univerzita ETH v Zürich: Gender Action Plan) či plán genderové rovnosti⁶.

Navrhujeme ke zvážení, aby v budoucnu byli* na podobné konference oslovováni* a vybíráni* odborníci*ce, a to jak z řad vyučujících, tak externistů*ek, které se problematikou akademicky zabývají. Určitě nabízíme naši součinnost ve společném odstraňování strukturálních problémů způsobujících bagatelizaci témat jako je rovné zastoupení mužů a žen a genderově podmíněné násilí.

Chtěli* bychom vytvářet prostředí, ve kterém se všichni budou cítit dobře.

S důvěrou,

Studentky a studenti PF UK, absolventky a absolventi PF UK, akademičtí pracovníci a další podporovatelé

Autorka⁷ - studentka 3. ročníku PF UK

Autorka - studentka 4. ročníku PF UK

⁵ <https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/toolkits/gear/what-gender-equality-plan-gep>

⁶ <https://genderaveda.cz/horizont-evropa/>

⁷ Anonymizováno autorkou této diplomové práce jako symbolu odmítnutí vnímání problematiky genderově podmíněného násilí jako problému jednotlivců.

6. „Antidopis“

Akademický senát Právnické fakulty Univerzity Karlovy Dekan Právnické fakulty Univerzity Karlovy

Vážený pane děkane Kuklíku, vážený pane nastupující děkane Boháči, vážené senátorky a asenátoři,

píšeme Vám znepokojení hlasy na naši fakultě, které volají po omezení svobody projevu v univerzitním prostředí.

Svoboda projevu je nezbytným prvkem konstruktivní společenské diskuse. Snad nejlépe tuto skutečnost v historii osvětlil John Stuart Mill, známý zastánce občanských svobod a volebního práva žen. Svobodu projevu podporoval především dvěma argumenty vycházejícími z pozic klasického liberalismu. Prvním z nich bylo, že cenzura pravdivého pohledu lidem odpirá vůbec přístup k této pravdě. Hájit svobodu slova má však podle něj smysl i za předpokladu, že se v debatě objeví pohled, který pravdivý není. A to proto, že tak vytváříme platformu pro jeho vyvrácení a snazší rozpoznání pravdy o světě.

Univerzitní prostředí poskytuje pro toto tříbení myšlenek obzvláště vhodnou platformu. Zde se setkávají, diskutují a hledají společná východiska lidé rozmanitého původu a politického přesvědčení. Je nevyhnutelné, že se jejich pohledy někdy střetnou. Fakulta však nemá v této roli hrát arbitra pravdy. Naopak pouze pestrá paleta názorů a jejich pročišťování neustálou diskusí povede k naplňování konceptu tržiště idejí, jehož prostřednictvím se společnost může posouvat vpřed.

Nedávný a Vámi pravděpodobně zaznamenaný dopis proti vystoupení paní doktorky Kovářové na naší fakultě požadoval nepřiměřený zásah do svobody projevu na akademické půdě. Přes jeho odstranění z veřejné dostupnosti věříme, že má cenu se jím vážně zabývat. Prosakuje z něj totiž toxická ochota omezit a podkopat konstruktivní dialog, která dosud na naší univerzitě neměla ve větší míře místo.

K nalezení pravdy je třeba slyšet i názory nepopulární, kontroverzní či pobuřující. Fakulta nemá sloužit jako štít před podobnými názory. Fakulní orgány nemají rozhodovat o vyřazení určitého pohledu z diskuse, a to i kdyby se s ním většina akademické obce neztotožňovala.

Na druhou stranu je zřejmé, že svoboda projevu nemůže být absolutní. Výzvy k násilí, lživé osočování dalších osob, porušování zákonných práv druhých a další podobné projevy si skutečně prostor na fakultě nezaslouží, jelikož znemožňují vést diskusi v uctivém a konstruktivním duchu.

Není to tak, že se bezvýhradně ztotožňujeme s názory paní doktorky Kovářové. Bez ohledu na obsah jejího projevu ale odmítáme nepřiměřené omezování diskuse na akademické. Každý názor má dostat prostor být slyšen a obhájit svůj přínos. Věříme, že roky, kdy bylo v naší zemi na denním pořádku prosazování umělé ideologické čistoty, už jsou dávno za námi.

Je to právě na Právnické fakultě, kde se učíme o ústavou garantovaných základních svobodách, ke kterým patří i svoboda projevu. Kde jinde než zde by měla vzkvétat svobodná diskuse a tříbení myšlenek, které jsou důležitým společenským mechanismem v liberální demokracii? Kde jinde než zde by se mělo navazovat na Masarykovo *Demokracie znamená diskusi*? Rezignovat na svobodu slova znamená pošlapat základy, na kterých stojí demokratické zřízení naší společnosti.

Přestože zmiňovaný dopis proti paní doktorce Kovářové byl odstraněn a od fakulty žádné systematické potlačování názorů nepociťujeme, svoboda projevu je dle našeho názoru hodnota, o kterou je třeba se neustále starat a jejímuž neuváženému omezování je nutné se bránit.

Po fakultních orgánech proto nadále žádáme garanci svobodné a uctivé diskuse na akademické půdě. Radikální omezení svobody projevu považujeme za potenciálně fatální pro další rozvoj nejen zdravého univerzitního prostředí, ale i liberální demokracie v naší zemi. Jedině při zachování jejích základních principů se nám může podařit vytvořit společnost vyspělou, sebevědomou a občansky uvědomělou.

S důvěrou,

Autor⁸ – student PF UK

Autorka – studentka PF UK

(Pro dotazy upřesňujeme, že podpisy u dopisu shromažďovat neplánujeme)

⁸ Anonymizováno autorkou této diplomové práce jako symbolu odmítnutí vnímání problematiky genderově podmíněného násilí jako problému jednotlivců.